

Бібліотека – територія спілкування та осередок культурного життя громади

*(з досвіду роботи публічних бібліотек Чоповицької та
Вишевицької громад Житомирщини)*

Житомир, 2021

Бібліотека – територія спілкування та осередок культурного життя громади / Житомирська обласна наукова бібліотека ім. О. Ольжича, наук.-метод. відділ; уклад. О. В. Костюченко, ред. вип. Г. Й. Врублевська. – ч. 2. - Житомир, 2021. – 32с.

Видання, що продовжує серію випусків з досвіду роботи публічних бібліотек у громадах Житомирщини, підготовлене на основі матеріалів про діяльність бібліотек, які розвиваються відповідно до змін у потребах населення, підтверджуючи свою необхідність суспільству.

У ч. 2 випуску представлений матеріал Чоповицької та Вишевицької громад Житомирщини про перетворення їх публічних бібліотек у багатофункціональний простір.

Укладач: Костюченко О. В.
Комп'ютерний набір:
Костюченко О. В.
Редакція: Врублевська Г. Й.

Бібліотека – активний осередок життя громади *(з досвіду роботи бібліотек Чоповицької ТГ)*

Робота бібліотек була спрямована на виховання патріотичних почуттів, причетність і відповідальність за все, що відбувається в країні, вдячність тим, хто захищав і віддав життя. Формувалася громадська позиція щодо єдиної цілісної держави та захисту її кордонів. Також підтримувались зв'язки із військовослужбовцями, що виконували бойові завдання в АТО.

На сьогодні бібліотека є тим місцем, де можна не лише читати книги, але й просто відпочити.

Сучасний молодий українець повинен позиціонувати себе як справжнього патріота та європейця не тільки за територіальною ознакою, а насамперед, за тими цінностями, що сповідує демократичне суспільство. Сьогодні настав час, коли українська молодь має чітко окреслити свою позицію щодо розбудови та захисту української державності. Свідома особистість повинна шукати в історії коріння своєї нації, осмислювати її минуле та знаходити відповідності в сучасності. Саме тому з метою всебічної підтримки почуття патріотизму та національної свідомості серед населення бібліотекарями наших бібліотек було проведено:

В Чоповицькій селищній бібліотеці для дітей було оформлено перегляд літератури «В дитячому серці живе Україна» та проведено свято «Україна – соборна держава»

- В Шевченківській сільській бібліотеці було оформлено перегляд літератури «Вічна слава героям Крут» та проведено урок пам'яті.

- До Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав оформлено стенд «Афганістан і досі тугою в душі бринить» з інформацією про воїнів-афганців нашого села.

Працівники Липлянської сільської бібліотеки провели патріотичну годину «Афганістан. Героїзм крізь біль і сум», присвячену односельцю Миколі Бобику,

який загинув в Афганістані і захоронений на території села Липляни. На честь загиблого земляка-афганця поставлено монумент та названо одну із вулиць.

- в Йосипівській сільській бібліотеці було оформлено стенд: «Афганістан і досі тугою в серці бринить»

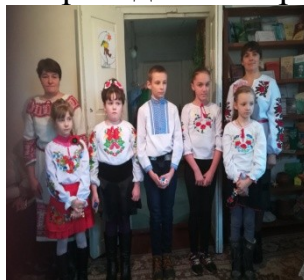
- Бібліотекар Н. Токар КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» оформила перегляд літератури «Ми – українці і мова в нас українська»

- Бібліотекар Новобратської сільської бібліотеки В. Романюк оформила книжкову виставку та провела з своїми користувачами годину поезії «З любов'ю до рідного слова»

- З нагоди відзначення Дня української писемності та мови в Чоповицькій дитячій бібліотеці оформлено книжкову виставку "Любіть, мов сонце, материнську рідну мову" та проведено літературну годину.

- В Липлянській сільській бібліотеці було проведено свято «Мова – душа народу»

- Токар Н., бібліотекар відділу обслуговування дорослого читача, біля книжкової виставки: «Події, що змінили долю України» познайомила своїх користувачів з матеріалами, які представлені на виставці та провела Урок мужності «Благословенна та держава, що має відданих синів» в Чоповицькій публічній бібліотеці.

- Літературна година: «Поезія народжена Майданом» та перегляд літератури «Пам'ять Героїв Небесної Сотні»

- В Липлянській сільській бібліотеці оформлено куточок та проведено Урок мужності «А сотню вже зустріли Небеса».

- Мітинг-реквієм «А Сотню вже зустріли небеса» за участю бібліотекарів: Никончук І. (Йосипівська сільська бібліотека) та Шоботенко Н. (Липлянська сільська бібліотека) було проведено на території села Йосипівка Чоповицької ТГ.

- В КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» проведено годину «Конституція країни – Закон нашого життя». Присутні мали змогу ознайомитися з виставкою-оглядом книг «Знаємо свої права – виконуємо свої обов'язки»

- В Чоповицькій публічній бібліотеці було оформлено книжкову виставку-інсталяцію та проведено патріотичну годину «Прапорові барви України»

- У Шевченківській сільській бібліотеці була оформлена книжкова виставка «Синьо-жовтий пролісок України»

- В КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» було оформлено книжкову виставку «Благословенна у віках земля з хлібами щедрими під небом синім» та «Видатні постаті в історії України».

- У Йосипівській сільській бібліотеці оформлено перегляд літератури «Історія України, повернута українському народові» та оформлено книжкову виставку «Україно, будь! Живи і Живи!» Бібліотекар І. Никончук з дітками вирушила в цікаву подорож, познайомила своїх маленьких користувачів з Державними символами України. А дітки Ілля Марчук, Поліна Марчук, Богдан Рафальський, Яна Рафальська та Вероніка Ясюченко розповідали вірші про скарби нашого народу.

- До Дня Незалежності України в Чоповицькій селищній бібліотеці для дітей було оформлено перегляд літератури «Незалежна і єдина будь навіки Україна», бібліотекар Г. Дученко познайомила дітей з історією нашої держави.

- 24 серпня – це не просто День народження Держави, це світле свято здійснення мрій, сподівань багатьох поколінь наших предків, які з любов'ю творили і плекали українську націю, рідну мову, самостійну державу, мужньо боролися за її майбутнє. До цієї дати в Новобратській сільській бібліотеці проведено історичне віконце «Україна в нас єдина – бережи її, дитино». Присутні мали змогу познайомитися з книжковою виставкою «Безсмертно живи, Україно, як пісня, як життя, як душа».

- До Дня Державного Прапора та Дня Незалежності України у Липлянській сільській бібліотеці було оформлено перегляд літератури «Пшеничний колос, золоте руно і волі синьо-жовте знамено» та проведено свято «Героїчна Україна від минулого до сьогодення». Бібліотекар Н. Шоботенко разом з дітками говорили про найдорожче серцю кожної людини – про Батьківщину, про рідний край, згадували народні та державні символи України, розповідали вірші, співали пісні, малювали.

- В нашій державі 29 серпня вдруге вшановують День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. В КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» проведено патріотичну годину «Пам'ятаємо тих, хто воював і загинув за Україну». Вшановували та згадували загиблого воїна АТО Бондара Василя Васильовича, який похований в нашому селищі. На

заході була присутня дочка героя Оля Бондар, яка розповіла присутнім, що її тато виконав свою обіцянку, яку давав перед від'їздом в АТО – повернутись «героєм з медалями» (на жаль, помертв). Працівники бібліотеки організували перегляд літератури «Повернись живим», та у їх виконанні прозвучали вірші на патріотичну тематику.

- В Чоповицькій селищній бібліотеці для дітей було оформлено перегляд літератури «Повертайтеся живими додому». Бібліотекар Г. Дученко провела бесіду «І без імен помолимося за них».

- В Йосипівській сільській бібліотеці було оформлено стенд: «Ти – солдат! Ти – України вірний син!» (наші земляки-учасники АТО)

- Щорічно 5 грудня світ відзначає Міжнародний День Волонтера. Бібліотекар Липлянської сільської бібліотеки Н. Шоботенко започаткувала волонтерську допомогу воїнам на сході держави серед закладів громади, проводить з односельцями актуальні діалоги «Волонтерський рух: наша сила в єдності».

- 14 жовтня ознаменовано трьома великими святами, які тісно пов'язані між собою: Покрова Пресвятої Богородиці, День Українського козацтва та День захисника України.

Це свято поєднує багаті і славні традиції, уособлює мужність і героїзм оборонців і визволителів рідної землі. Цього дня ми знову повертаємося пам'яттю і серцем до грізних і незабутніх сторінок минулого і вшановуємо мужність і героїзм захисників України. З цієї нагоди у КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» було оформлено книжкову виставку «Козацькими дорогами». Бібліотекар з обслуговування дорослого читача Н. Токар познайомила користувачів з історією виникнення козацтва, традиціями Запорозької Січі та славетними козацькими походами, з метою захисту нашої Батьківщини.

Був організований та проведений літературно-патріотичний вечір «Славетному лицарству слава» в рамках обласної патріотичної акції «Синьо – Жовтень». В рамках заходу було проведено вікторину «Чи знаєте ви історію козацтва?» та змагання серед учнів 9 класу.

- Бібліотекар Чоповицької селищної бібліотеки для дітей Г. Дученко познайомила своїх користувачів з книжковою виставкою «Подорожуємо козацькими шляхами» та провела вікторину.

- «Ми роду козацького нащадки».
- В КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» бібліотекар Н. Токар оформила виставку-спомин «Голодомор – чорні сторінки моєї України».

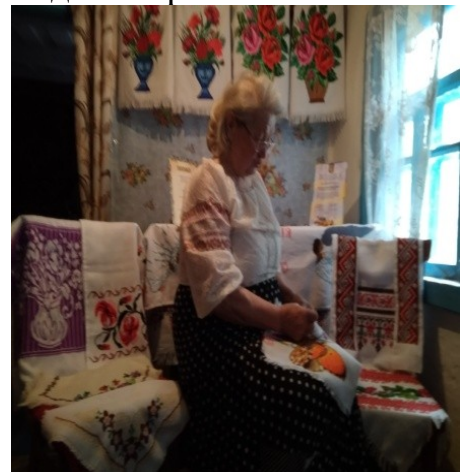
-
- У Шевченківській сільській бібліотеці оформлено перегляд літератури «Трагічні уроки історії».

Народознавча та краєзнавча робота бібліотек Чоповицької ТГ

- В КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» відбулося свято Вишиванки. На свято була запрошена майстриня, наша колега, Раїса Миколаївна Мойсієнко, яка розповіла про свої вишиванки, майстерно перейняті від своєї прабабусі, бабусі та мами. Перша робота її була виконана у вісім років. Далі Раїса Миколаївна поділилась спогадами про свою сім'ю та

родину.

- Відповідно до епідемологічної ситуації в державі Новобратська та Йосипівська сільські бібліотеки запровадили в своїй роботі «Свято Вишиванки» онлайн.

- В Липлянській сільській бібліотеці було оформлено книжкову виставку «Моя сім'я, моя родина в житті і долі України»
- Шевченківська сільська бібліотека провела годину спілкування «Лиш з добра і любові проростають колоски життя»
- В Йосипівській сільській бібліотеці була проведена літературна година «У колі сімейного спілкування»
- Бібліотекар Новобратської сільської бібліотеки виготовила родинне дерево та познайомила присутніх з історією своєї родини.

- В КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» було оформлено перегляд літератури: «Природа – одвічне джерело краси» та проведено свято «Рослинна символіка в житті і побуті українців» з нагоди Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища».

- Для народознавчої кімнати, створеної за активної участі нашого земляка В. Баранівського, були подаровано народознавчі експонати.

-

- В КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» було проведено свято для тих, хто безмежно любить свій народ, кого воістину хвилює історія нашої спадщини, хто не забув, знає і продовжує зберігати і примножувати народну мудрість, звичаї, традиції та обряди. Користувачі бібліотеки полинули у світ рідної мови, поетичного слова Лесі Українки та відродження української народної пісні у виконанні бібліотекарів громади під музичним супроводом Лідії Прокопенко.

- В Чоповицькій публічній бібліотеці оформлена постійно діюча книжкова виставка «Я народився тут, і тут моє коріння», на якій представлені краєзнавчі матеріали: історична довідка походження с. Чоповичі, книги по історії села, району та області, фотографії, альбоми – все це оформлено в тематичні папки. Бібліотекар Н. Токар протягом року знайомила своїх користувачів з матеріалами, представленими на виставці та з виставкою онлайн на сторінці персонального блогу в соцмережі.

- В Чоповицькій селищній бібліотеці для дітей було оформлено бібліотечний етюд до Дня народження В. Скуратівського.

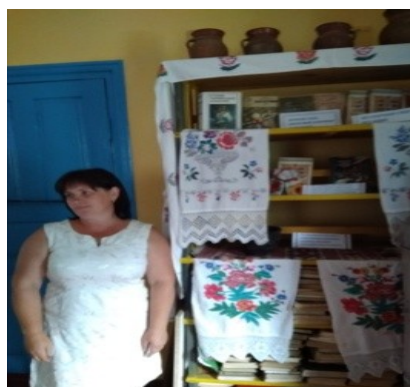
- В Новобратській сільській бібліотеці було оформлено книжкову виставку «Мій рідний край, моя земля, мов пісня чарівна» та поновлено народознавчий куточок.

- У Йосипівській сільській бібліотеці організовано ілюстровану книжкову виставку: «Тут моєї долі житнє поле».

- В Липлянській сільській бібліотеці було оформлено книжкову виставку та куточок «Мій рідний край, моя земля, де маю щастя жити і творити».

- У Шевченківській сільській бібліотеці оформлено куточок «Мій край – моя історія жива», де односельці передали безцінні надбання минулих поколінь для своїх нащадків, щоб знали історію свого краю.

- КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» взяв участь в обласній фотовиставці «Мій рідний край – моє Полісся». Головним атрибутом конкурсу була автентична українська хустка із «Бабусиної скрині», де колекцію українських старовинних хусток представила жителька смт. Чоповичі М. Кириченко.

- Бібліотекарі разом із своїми користувачами провели свято Хустини.

Робота з молоддю та дітьми - користувачами громади

- Година спілкування «Вибір молодих та успішних» було проведено в Чоповицькій публічній бібліотеці. Бібліотекар Н. Токар познайомила своїх користувачів з книжковою виставкою «Чит@ння в тренді».

- Бібліотечними закладами було проведено бесіди «Дитина і насильство» та «Небезпечне селфі».
- В Липлянській сільській бібліотеці було проведено бесіду «Кібербулінг в житті дітей».

- Літературне свято до дня святого Валентина «Водоспад любові» було проведено в Липлянській сільській бібліотеці та проведено майстер-клас.

- У Йосипівській сільській проведено літературний вечір: «Так ніхто не кохав» та майстер-клас «Валентинка в подарунок».

- В Чоповицькій бібліотеці для дітей було оформлено книжкову виставку та проведено свято «Вітаймо жінку – джерело любові» і організовано майстер-клас: «Весняний букетик – найліпший подарунок».

- В Шевченківській сільській бібліотеці було оформлено перегляд літератури: «Жінка. Мама. Весна» та проведено майстер-клас «Свою маму я люблю і подарунок їй зроблю».

- Проведено майстер-клас у Шевченківській сільській бібліотеці «Майстерня Діда Мороза» по виготовленню «Різдвяного віночка» та Новорічної сніжинки.

- Ніжні квіти – найкраща прикраса для дівчини чи жінки. У цьому переконана бібліотекар Йосипівської сільської бібліотеки Ірина Никончук, адже сама робить дуже гарні троянди з гофрованого паперу. Майстер-клас проводила з бібліотекарями нашої громади з виготовлення троянди, а зараз працює з дітками. Чим можна займатися дома, коли зробив уроки? Спілкуватися в інтернеті, дивитися телевізор... Можна й занудьгувати. Ні, діти в бібліотеці нудьгувати не будуть. І уже на майстер-класі пливуть по небу осінні хмаринки, листочки, метелик, виграє веселка, у Ізабеллі Іванчик розцвіла квіточка.

- З нагоди міжнародного Дня дружби в Йосипівській сільській бібліотеці бібліотекар І. Никончук оформила книжкову виставку «Бібліотека у колі друзів» та провела бесіду «Подорожуємо до країни Добра та Дружби». Спілкувалися про «доброту та добрі вчинки», розрізняли «добре та погане», вчилися «дружити та прощати», які існують правила дружби, розповідали вірші та гралися в мирилки.

- У Шевченківській сільській бібліотеці було проведено майстер-клас «У садочку не гуляли, а татові подарунки готували».

- У Шевченківській сільській бібліотеці було оформлено куточок «Вернісаж дитячої творчості».

- В Липлянській сільській бібліотеці було проведено майстер-клас «Країна дитячих мрій та розваг», адже творчі майстерні міцно увійшли в практику бібліотечної роботи. А якщо ще бібліотекар – творча особистість, то читачі із задоволенням проявляють свої здібності. В Липлянській сільській бібліотеці бібліотекар Н. Шоботенко організувала гурток «Чарівна майстерня». Проводить з дітками майстер-класи: модульне орігамі, квіти з гофрованого паперу, листівки з квілінгу, малювання.

- В Йосипівській сільській бібліотеці була оформлена виставка-огляд «О спорт! Ти – радість!». Бібліотекар І. Никончук познайомила своїх користувачів з легендами українського спорту та провела вікторину: «Спорт – гармонія тіла і духу».

Робота бібліотек громади із популяризації книги та читання

- У Йосипівській сільській бібліотеці оформлено перегляд та проведено літературну годину: «Леся Українка і наш край»

- У Новобратській сільській бібліотеці було оформлено куточок «Ні! Я жива! Я буду вічно жити!» та проведено літературну годину «Ти не вмирала ніколи, ти наче пісня звучиш».

- До Дня народження Т. Г. Шевченка в Новобратській сільській бібліотеці було оформлено книжкову виставку: «Вічна і свята Шевченкова весна», оформлено куточок та проведено годину поезії «Думи Кобзаря живуть між нами».

- Оформлено перегляд літератури та проведено конкурс читців «Шевченкове слово у віках не старіє» у Шевченківській сільській бібліотеці он-лайн.

- До 140-річчя від дня народження видатного українського прозаїка, драматурга, політичного, громадського діяча, художника В.К.Винниченка в Новобратській сільській бібліотеці оформлено куточок «Володимир Винниченко: доба і доля».

- А в бібліотечних закладах були оформлені перегляди літератури «В. Винниченко: прозаїк високої проби», «В. Винниченко: портрет на тлі епохи». У Чоповицькій селищній бібліотеці для дітей був оформлений перегляд літератури до 140-річчя з дня народження В. Винниченка «Дорогий скарб нашого народу»

- В Йосипівській сільській бібліотеці було оформлено перегляд літератури «В. Винниченко: портрет на тлі епохи».

- В Новобратській сільській бібліотеці до 175-річчя від дня народження І.Карпенка-Карого було оформлено перегляд літератури «Могутня сила таланту» та проведено літературно-тематичний вечір «Корифей українського драматичного театру». Директор бібліотеки В. Прокопенко розповіла про життєвий і творчий шлях письменника. До уваги глядачів бібліотекарями були представлені уривки з творів:

- з драми «Безталанна» у виконанні І. Шоботенко;
- фрагмент комедії «Мартин Боруля» у виконанні Г. Дученко та Н.Токар;
- уривок з п'єси «Хазяїн» у виконанні В. Романюк та В. Кириченко;
- уривок з драматичного твору «Наймичка» у виконанні В. Романюк.

Підвела підсумки заходу староста Барвінківської сільської ради Л.Недашківська.

- До 180 річчя від дня народження М. П. Старицького оформлені перегляди літератури: «М. Старицький: цікаві факти життя», «Творча спадщина М.Старицького».

Новобратська сільська бібліотека провела літературний вечір «Батько українського театру». Позналили з життєвим і творчим шляхом, адже без знання традицій і звичаїв народу неможлива духовна єдність поколінь. Бібліотекарями було представлено уривки з твору п'єси «Ой, не ходи, Грицю та й на вечорниці».

- Шевченківська сільська бібліотека поставила уривок з п'єси М. Старицького «За двома зайцями» до 180-річчя від дня народження.

Робота з людьми з особливими потребами

До Дня людей поважного віку КЗ «Чоповицька публічна бібліотека» привітала свою колегу, яка на бібліотечній ниві пропрацювала більше 50 років, а зараз знаходиться на заслуженому відпочинку. Разом із чоловіком, Василем Сніцаренко – місцевим колоритним гумористом, Галина Іванівна та Василь Васильович є активними учасниками масових бібліотечних заходів.

Бібліотечна система ОТГ надає послуги різним верствам населення. Особливої уваги потребують користувачі поважного віку та інваліди, які не в змозі самостійно відвідувати бібліотечні заклади. Проходячи вулицями нашої громади часто можна зустріти бібліотекаря Новобратської сільської бібліотеки Валентину Романюк з пакунками книг. Це вона усміхнена, привітна поспішає на своєму скутері до своїх користувачів поважного віку. Ось вона біля будинку Ольги Петрівни Фещенко, яка вже її чекає. Адже книга для неї найцінніший скарб з яким пов'язано все її життя. Зворушливо згадує, як вона молода, струнка красуня поспішає до школи, де на неї чекали допитливі дитячі очі її учнів, які і зараз неї не забувають і часто в гості заїжджають. З якою теплотою та ніжністю вона згадує про своїх синочків, невісток та внуків.

Хай всі літа залишаться позаду!

Нас не засмутять осінь і дощі!

В розмові ми знайдем собі відраду,

Засяє сонцем, літечко в душі!

Так говорить з нами Ольга Петрівна.

Далі маршрут Валентини Петрівни пролягає до Марії Василівни Стретович, адже книга для неї має унікальну здібність – вона лікує мою душу та позитивно впливає на стан мого здоров'я та настрій, говорить Марія Василівна.

Далі уже Валентина Петрівна біля обійстя Любові Володимирівни
Кириченко, де у її саду росте калина,
Хоч минуло життя молоде
І любов незабудками синіми,
В моїм серці печально цвіте

Як мало нам бува для щастя треба... Підійти, поговорити, вислухати...
Ось так працює Валентина Петрівна зі своїми читачами. Враховуючи їх життєві
потреби, стан душі, погляди кожного жителя громади. Шукає індивідуальний
підхід у роботі з тими, для кого книга та спілкування є можливо єдиним
віконцем у світ.

Вишевицькі таланти – своєрідна частина поліської культури (з досвіду роботи Вишевицької публічної бібліотеки)

«Кожному мила своя сторона» - кажуть в народі. Мила біла чи поліська
«взруб» дерев'яна хата, милі візерунки на рушниках та сорочках, свої звичаї,
свої батьки – лише все те, що є близьким, що гостро відчувається.
Тож краєзнавство – це те перевесло, яке пов'язує роботу Вишевицької
публічної бібліотеки та її відвідувачів.

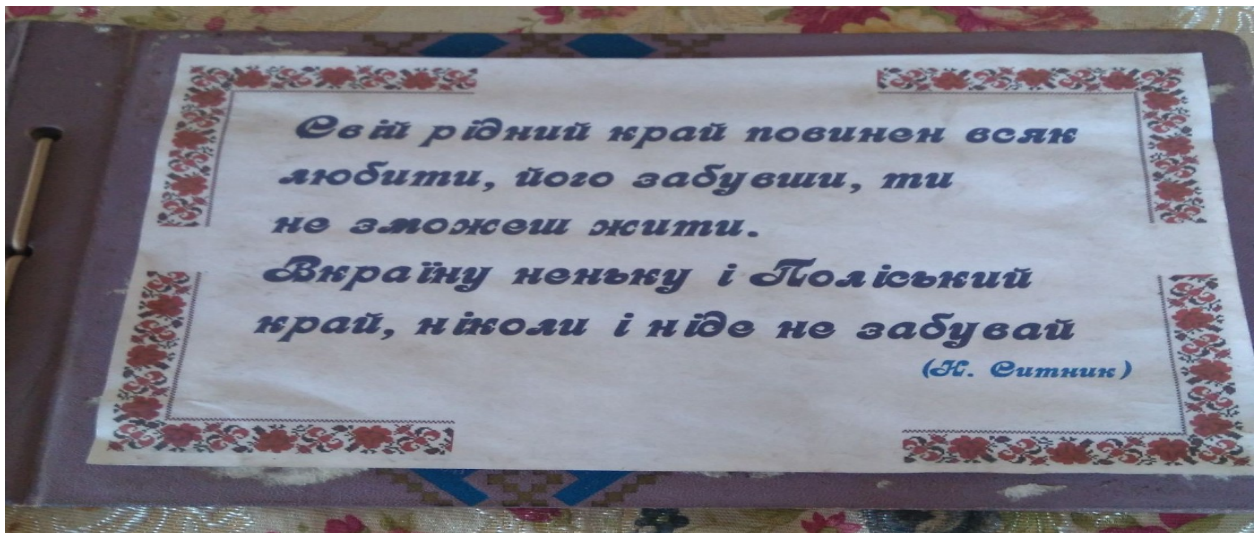
Зібраний матеріал дослідницького та описового змісту про видатних
земляків Вишевицької землі – це своєрідний вияв особливостей краю, це
свідчення обдарованості земляків, підтвердження невідривності їх духовної
культури українського світу.

Багате наше село Вишевичі на творчих обдарованих людей. Тож ми, працівники бібліотеки, радо запрошуємо своїх відвідувачів для ознайомлення з творчістю місцевих поетів та публіцистів, де представлені альбоми, фотоматеріали, вирізки з періодичних видань, збірки Нелі Ситник, Ніни Коминар, Івана Мацапури, Марії Гаркавої. Всі ці матеріали впорядковані в краєзнавчу виставку, яка до послуг наших учнів, студентів, всіх, хто цікавиться історією та літературою рідного краю.

Ми твердо переконані, що в наш час цифрових технологій і сучасного прогресу, ми маємо знаходити ту віддушину, яка нагадує нам, хто ми, звідки і чийі діти. Настав час повернутись обличчям до своєї рідної землі, свого краю. Підсвідома прив'язаність до нього має перерости у прагнення ввібрати у себе своєрідність оточення, у якому зростає, живеш і якому можеш служити. Зразки такого служіння дають наші земляки, які відображали чи відображають у своїй творчості наш край – вишевицький, житомирський, поліський.

В бібліотеці є альбом і дві збірки Нелі Ситник «Поліська веселка», «Пісні з Вишевич». Авторка сама писала вірші, деякі з них клала на музику і виконувала. До її збірок входить більше 200 віршів.

Заслужує на увагу творчість місцевої поетеси Ніни Коминар. В неї немає збірок, немає публікацій в центральній пресі, та є чудові вірші – ніжні, як пелюстки троянд, легкі, як дотик весняного вітру. В нашому селі всі шанувальники добре знають і цінують поезію поетеси.

Не можемо не згадати літературну творчість учителя Вишевицької середньої школи Мацапури І. І. Для шанувальників його творчості представлена публіцистика, статті про мову, гуморески, нариси, вірші

Вишевичам пощастило, бо на зміну талановитій когорті попередників, приходять нові митці. Нині в нашому селі мешкає самодіяльна поетеса Марія Дорошук. Писати вірші почала ще в ранній юності. Член літературного обласного об'єднання ім. Бориса Тена. Друкується в районній та обласній газетах.

Друкує свої твори на сторінках фейсбуку. Марія Миколаївна очолює Вишевицький Будинок культури, працює організатором в місцевій спеціальній школі, де дуже знадобиться її поетичний хист. Пише авторські сценарії, які втілює разом зі своїм творчим колективом.